

บทความวิจัย

เรื่อง อิทธิพลของศิลปะตะวันตกในงานศิลปะร่วมสมัยของ ชูย จิง เจอะ (催景哲)

โดย

นางสาวกวิณทิพย์ คำยศ

รหัสนักศึกษา 05530634

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรารุท ตันฉีกุล

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง อิทธิพลของศิลปะตะวันตกในงานศิลปะร่วมสมัยของ ชูย จิง เจอะ (催景哲)

ผู้วิจัย กวินทิพย์ คำยศ รหัสนักศึกษา 05530634

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรารุท ต้นฉีกุล

ปีการศึกษา 2556

คำสำคัญ ศิลปะตะวันตก ศิลปะจีนสมัยใหม่

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องอิทธิพลตะวันตกที่มีอิทธิพลต่องานของ ชูย จิง เจอะ 催景哲 (CUI JING ZHE) นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของศิลปะตะวันตกที่เข้ามาอิทธิพลต่อศิลปะจีนในช่วงยุคที่ประเทศจีนมีการปฏิวัติครั้งใหญ่ นั่นก็คือในปี ค.ศ. 1991 เป็นต้นมา โดยใช้หลักการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความและข้อมูลอ้างอิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศิลปะตะวันตกและศิลปะจีนสมัยใหม่ ซึ่งจะใช้วิธีการวิเคราะห์รูปแบบของภาพวาดโดยเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ศิลปะจีน และประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกเพื่ออธิบายความหมายเชิงสังคมจากภาพวาด เพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวทางสังคมวัฒนธรรมที่ถูกสะท้อนผ่านงานศิลปะภาพวาดของศิลปินท่านนี้ จากผลการวิจัยพบว่าศิลปะจีนสมัยใหม่นั้นมีอิทธิพลมาจากการปฏิวัติประเทศจีนในช่วง ค.ศ.1911 เป็นต้นมา จนก่อให้เกิดเทคนิคการวาดภาพแบบตะวันตก ที่เห็นได้ชัดคือการรับเอาเทคนิคการใช้สีน้ำมัน และการวาดภาพเปลือย ซึ่งผลงานของศิลปินท่านนี้สามารถถ่ายทอดและสะท้อนเรื่องราวประวัติศาสตร์ศิลปะของประเทศจีนในยุคนั้น ได้เป็นอย่างดี

บทนำ

ผลงานของ ชูย จิง เจอะ 催景哲 (CUI JING ZHE) ศิลปินชาวจีนที่เกิดในคริสต์ศักราช 1980 ที่เมืองปักกิ่ง เป็นศิลปินที่วาดภาพหญิงสาวเป็นแทนการบอกเล่าเรื่องราว ศิลปินหยิบยกการเล่าเรื่องราววัฒนธรรมและประเพณีจีนในยุคสมัยเก่าและสมัยใหม่ผ่านรูปลักษณะภายนอกของหญิงสาว ไม่ว่าจะเป็น เครื่องแต่งกาย ลวดลายของเครื่องแต่งกาย ทรงผมแบบต่างๆของสาวในช่วงของยุคราชวงศ์ต่างๆของจีนและความเปลี่ยนแปลงของเครื่องแต่งกาย ทรงผม และลีลาท่าทางของหญิงสาวในยุคสมัยใหม่ที่เปลี่ยนไปจากเดิม

ในงานศิลปะ ความงามเป็นพื้นฐานขั้นต้น งานศิลปะที่ดีจะให้ความพอใจในความงามแก่ผู้ดูในขั้นแรก และจะให้ความสะเทือนใจที่คลี่คลายกว้างขวางยิ่งขึ้นด้วยอารมณ์ทางสุนทรียภาพของงานศิลปะนั้นในขั้นต่อไป บางตำรา แยกความงามในศิลปะออกเป็น 2 ประเภท คือ ความงามทางกาย (Physical Beauty) ซึ่งได้แก่ ความงามของรูปทรงที่กำหนดด้วยเรื่องราว หรือที่เกิดจากการประสานกันของทัศนธาตุ และความงามทางใจ (Moral Beauty) ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่แสดงออก ในงานศิลปะชิ้นหนึ่งๆจึงมีความงามทั้งสองประเภทรวมกันอยู่ แต่จะเน้นหนักไปทางใดก็ได้แล้วแต่ประเภทของงานและเจตนาของผู้สร้างสรรค์ (ชลูด นิ่มเสมอ 2553 : 13) และความงามทั้งสองประเภทจะเห็นได้ในผลงานภาพวาดร่วมสมัยของ ชูย จิง เจอะ

การหลั่งไหลทางวัฒนธรรมทางของโลกตะวันตกในรัชสมัยของจักรพรรดิว่านลี่แห่งราชวงศ์หมิง ซึ่งตรงกับสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 16 แมตเตโอ ริวซี (Matteo Riui) หัวหน้าคณะนักบวชเยซุอิตซึ่งเป็นผู้ที่ได้นำงานภาพพิมพ์และภาพจิตรกรรมสีน้ำมันยุโรปเข้าสู่ประเทศจีน (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล 2552 : 32) และได้ถูกหล่อหลอมเข้ากับความคิดดั้งเดิมของศิลปกรรมจีน เช่นเดียวกับที่รูปแบบศิลปะตะวันออกก็มีการนำไปผสมผสานเข้ากับศิลปกรรมตะวันตกในยุโรปจากวิธีการใช้หมึกสีบนกระดาษเริ่มเปลี่ยนผ่านเป็นการใช้สีน้ำมันบนผ้าใบ ต่อมาเมื่อ ค.ศ. 1980 ทิศทางใหม่ของวงการศิลปะสมัยใหม่ของจีนปัจจุบันจึงเต็มไปด้วยสีสันที่หลากหลาย แนวทางการทำงานของศิลปินจะมีอยู่

สองแนวทางใหญ่ๆ คือ จิตรกรรมจีนประเพณี และจิตรกรรมสีน้ำมัน (ปียะแสง จันทรวงศ์ไพศาล 2552 : 175) โดยทั้งสองแนวทางขึ้นอยู่กับศิลปินจะเลือกปฏิบัติงานในแบบใด หรือปฏิบัติงานศิลปะทั้งสองเลยก็ได้เช่นกัน ในช่วงนั้นวงการศิลปะจีนได้ยอมรับในข้อดีระหว่างสีหมึกแบบจีนและสีน้ำมันแบบตะวันตก ทำให้ในระยะเวลาต่อมาจิตรกรรมจีนประเพณีมีการนำเทคนิควิธีการระบายแบบตะวันตกส่วนความนิยมในจิตรกรรมสีน้ำมันของศิลปินจีนนั้น นานวันเข้า การปฏิบัติงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีน้ำมัน ได้กลายเป็นเรื่องธรรมดา และไม่ถูกแบ่งแยกชัดเจนระหว่างจิตรกรรมจีนประเพณีหรือจิตรกรรมสีน้ำมันอีกต่อไป เพราะสีน้ำมันเป็นเพียง “สื่อวัสดุ” ในการวาดระบายสีเท่านั้น ในขณะที่เนื้อแท้ของภาพศิลปะนั้น ยังคงเป็นจีนอยู่ดั้งเดิมและยังสามารถสะท้อนเอกลักษณ์ของโลกตะวันออกได้ในอีกเส้นทางหนึ่ง

(ปียะแสง จันทรวงศ์ไพศาล 2552 : 216)

ซุ่ย จิง เจอะ เป็นศิลปินที่อยู่ในช่วงของศิลปะจีนร่วมสมัยแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ผลงานของเขาจัดว่าเป็นงานศิลปะร่วมสมัยที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกและในงานของเขาก็จัดอยู่ในแนวทางของจิตรกรรมจีนประเพณี เนื่องจากการใช้เทคนิคการวาดภาพแบบลายเส้นไร้เค้าโครงของจิตรกรรมจีนโบราณ และการลงสีเข้ม ในส่วน โครงสร้าง แล้วลงสีในภายหลังหรือที่เรียกว่าเทคนิค “กึ่งปี” และรูปแบบของภาพเป็นแบบศิลปะจีนร่วมสมัย รูปแบบของความคิดที่เปลี่ยนไปจากอดีต และการใช้สีเปลี่ยนผ่านจากหมึกและฟู่กันเป็นสีน้ำมันของตะวันตก โดยมีภาพวาดหญิงสาวในช่วงของยุคราชวงศ์ต่างๆของจีนและภาพวาดหญิงสาวในยุคสมัยใหม่ผ่านเทคนิคการวาดภาพแบบตะวันตก ผลงานจิตรกรรมจีนประเพณีของ ซุ่ย จิง เจอะ มีจุดเด่นและเอกลักษณ์ในด้านภาพคนเหมือน โดยเฉพาะภาพเหมือนของผู้หญิงในอิริยาบถต่างๆ ที่เขาสามารถถ่ายทอดท่วงท่าและความอ่อนช้อยสวยงามได้อย่างน่าประทับใจ และผลงานของเขาออกได้ไม่ยาก

ภาพวาดหญิงสาวในช่วงของยุคราชวงศ์ต่างๆของจีน ผลงานชิ้นนี้มีลักษณะพิเศษ ที่นำเสื้อผ้าและเครื่องประดับที่มีสีแดงเป็นหลัก ที่เน้นความประณีต ลวดลายผ้าแบบต่างๆ ที่มีสัญลักษณ์ของความโชคดี หรือการแต่งงาน ผีเสื้อ หงส์ ดอกไม้ หญิงสาวมีอิริยาบถที่เรียบร้อย เล่นเครื่องดนตรีโบราณ เช่น

ปักถักร้อย และทรงผมที่ยังคงเป็นไปตามแบบของประเพณีในแต่ละยุค สื่อให้เห็นถึงวิถีชีวิตของหญิงสาวชาวจีนในสมัยก่อน ที่ต้องปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีจีนโบราณ

ภาพวาดหญิงสาวในยุคสมัยใหม่มีความแตกต่างจากภาพวาดหญิงสาวจีนโบราณ โดยสิ้นเชิง อิริยาบถของหญิงสาวมีความสดใสอย่างเห็นได้ชัด มีภาพวาดหญิงสาวปั่นจักรยานและเล่นโรลเลอร์เบลด (Rollerblade) ไม่มีเสื้อผ้าและเครื่องประดับสีแดง รูปทรงเสื้อผ้าส่วนใหญ่มักเป็นเสื้อผ้าบางๆ ไม่เน้นความประณีตและโชว์สัดส่วน ทรงผมมีความทันสมัย หลากหลาย และดูเป็นอิสระ ยกตัวอย่างเช่น ภาพวาดหญิงสาวที่มีทรงผมชอยสั้น และตัดผมเป็นลอน แสดงให้เห็นว่าหญิงสาวยุคนี้มีการนำแฟชั่นมาใช้และทำให้มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต แต่อย่างไรก็ดี ความเปลี่ยนแปลงของภาพหญิงสาวทั้งสองยุคก็ได้ถูกแสดงออกมาโดยเทคนิคการวาดภาพที่ได้รับอิทธิพลของศิลปะตะวันตกในงานศิลปะร่วมสมัยของ ชูย จิง เจอะ ได้อย่างลงตัว

จุดเด่นอีกอย่างหนึ่งของผลงานชิ้นนี้คือภาพเปลือยของหญิงสาวหรือเรียกที่เรียกกันว่า “ภาพนู้ด” ในภาพวาดหญิงสาวมีอิริยาบถที่อ่อนช้อย นุ่มนวล แสดงถึงกายวิภาคที่น่าหลงใหลของหญิงสาวเป็นอย่างยิ่ง บ่งบอกถึงความเป็นสตรีเพศในงานของเขาย่างเห็นได้ชัด และแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของจีนด้วยผ้าสีแดง ภาพเปลือยในประเทศจีนได้รับการยอมรับเมื่อเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 20 ภาพเปลือยถูกบรรจุเข้าในเนื้อหาหลักสูตรกายวิภาคและการวาดเส้นตามแผนการศึกษาหลักสูตรสมัยใหม่ (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล 2552 : 247) วิชากายวิภาคเป็นวิชาที่กล่าวถึง ความรู้เกี่ยวกับส่วนต่างๆ และรูปร่าง ลักษณะของมนุษย์ และสัตว์ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างของกระดูกและกล้ามเนื้อ ตลอดจนหน้าที่การทำงานของส่วนต่างๆ ของอวัยวะที่ทำการเคลื่อนไหว (บุญเลิศ บุตรขาว 2544 : 3) ชูย จิง เจอะ ใช้เทคนิคทางตะวันตกเป็นสื่อในการถ่ายทอดความงดงามของวัฒนธรรมตะวันออกทำให้รู้สึกแบบจีนแท้ๆในงานของเขา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติและพัฒนาการของศิลปะจีนสมัยใหม่
2. เพื่อศึกษาผลงานศิลปะของ ชูย จิง เจอะ ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก
3. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบวัฒนธรรมและประเพณีที่เปลี่ยนผ่านจากยุคจีนสมัยราชวงศ์จั้นถึงยุคจีนสมัยใหม่ผ่านภาพวาดหญิงสาวของ ชูย จิง เจอะ

สมมติฐานในการศึกษา

ผลงานศิลปะของ ชูย จิง เจอะ ที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะจากตะวันตก จากการที่ประเทศจีนปฏิรูปประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานภาพวาดของศิลปิน ชูย จิง เจอะ
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะจีนสมัยใหม่ ทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

ศิลปะจีนสมัยใหม่

ศิลปะจีนสมัยใหม่เริ่มต้นเปิดศักราชแรกแห่งการเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่หลัง ค.ศ.1976 เป็นต้นมา จึงดูเหมือนว่าศิลปินเริ่มที่จะมีทิศทางการทำงานศิลปะกรรมแยกตามแนวทางเฉพาะของตนเองมากยิ่งขึ้น พวกเขาเหล่านั้นส่วนใหญ่อ้วนแล้วแต่เป็นศิลปินสมัยใหม่รุ่นที่สองนับตั้งแต่มีการสถาปนาระบบคอมมิวนิสต์ขึ้นบนผืนแผ่นดินจีนเป็นต้นมา ความเคลื่อนไหวในการปฏิบัติและสร้างสรรค์งาน “จิตรกรรมจีนประเพณี” หรือ “กั๋วฮั่ว” จึงยังคงได้รับการปฏิบัติสืบทอดจากจิตรกรรุ่นใหม่มากมาย ต่อเนื่องต่างคนต่างก็มีแนวทางเป็นไปตามเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบเป็นตัวของตัวเอง บ้างก็ได้รับการถ่ายทอดแนวทางจากศิลปินรุ่นก่อน บ้างก็สร้างเทคนิคใหม่จากครคิดค้นปรากฏลงในผลงานของตนเอง และมีบ้างที่ใช้เทคนิคแบบตะวันตกผสมผสานเข้ากับเข้ากับจิตรกรรมจีนประเพณีจนกลายมาเป็นรูปแบบที่แปลกใหม่มากมาย ศิลปินจิตรกรรมจีนประเพณีได้กระจายออกสู่ทั่วประเทศโดยไม่ได้รวมศูนย์ไว้ที่เมืองหลวงแต่เพียงแห่งเดียว อีกทั้งยังช่วยให้กิจกรรมและการสร้างสรรค์ศิลปะมีอิสระในตัวเองจนขยายสาขาออกเป็นกลุ่มต่างๆมากมาย (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 180)

เมื่อปี ค.ศ.1979 เป็นต้นมา กระแสความนิยมในการปฏิบัติงานด้านจิตรกรรมสีน้ำมัน ก็ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในสถาบันการศึกษาหลายแห่งควบคู่ไปกับการปฏิบัติจิตรกรรมจีนประเพณี มีศิลปินทั้งรุ่นเก่ารุ่นใหม่จำนวนไม่น้อยที่หันมาจับพู่กันแบบตะวันตกเพื่อสร้างสรรค์ภาพสีน้ำมันอย่างจริงจัง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการปฏิรูประบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ที่จีนเริ่มเปิดประตูการค้าสู่การค้าเสรีภายใต้นโยบายที่เรียกกันว่า “สี่ทันสมัย” ทำให้วัฒนธรรมตะวันตกและอิทธิพลศิลปะจากโลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่เริ่มก้าวเข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อวงการสีน้ำมันในสาธารณรัฐประชาชนจีนค่อนข้างมาก (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 216)

วิธีการวิจัย

ภาพวาดของชุยจิงเจอะที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก

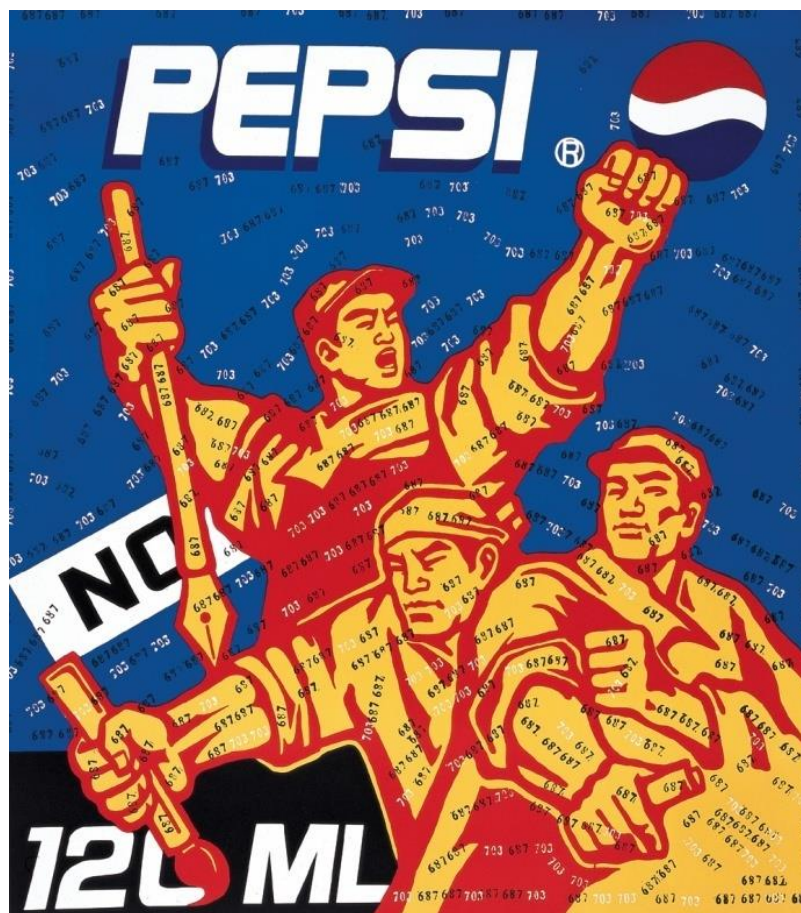
ภาพชุดที่ 1 ชุดภาพหญิงสาวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่กลายเป็นทุนนิยม

ค.ศ. 1976 เติ้งเสี่ยวผิง (Deng Xiaoping) ได้พลิกโฉมหน้าจีนไปสู่ความเจริญก้าวหน้าด้วยนโยบายที่เรียกว่า “สี่ทันสมัย” ได้มีการนำระบบตลาดเสรีของทุนนิยมมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ จนสามารถผลักดันให้จีนในปัจจุบันสามารถก้าวขึ้นสู่ความเจริญรุดหน้าได้อย่างรวดเร็ว (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 167)

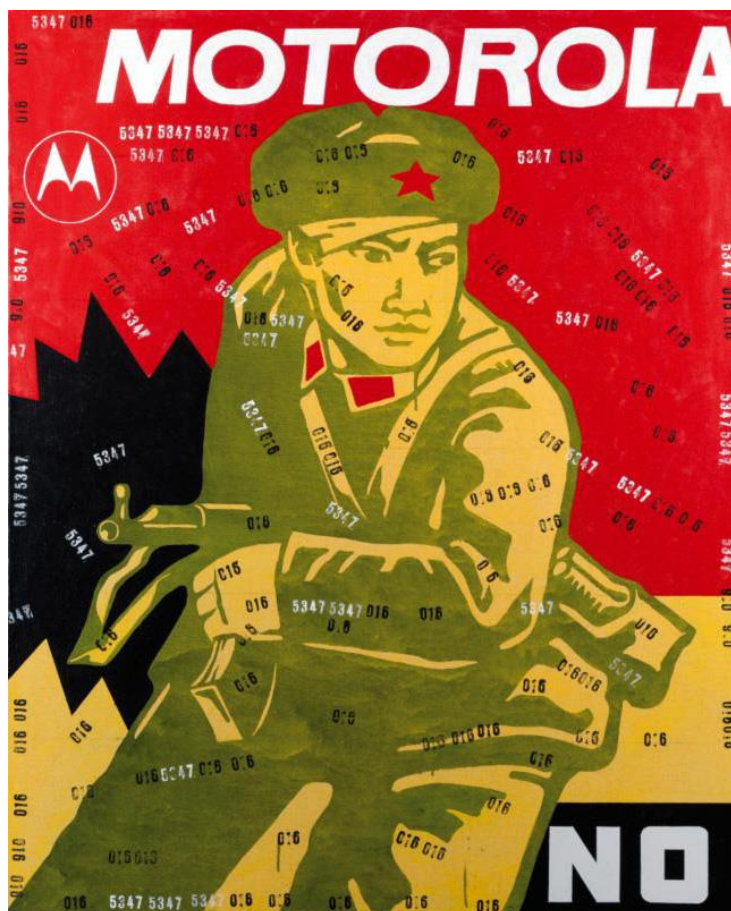
ต่อมาความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของวงการศิลปะจีนสมัยใหม่ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 กลายเป็นจุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลงของคำว่า ศิลปะจีนร่วมสมัย (Contemporary Chinese Art) ทำให้ทิศทางการแสดงออกทางศิลปะยุคใหม่ได้ถูกจุดประกายขึ้นในคนหนุ่มสาวรุ่นปัจจุบัน ซึ่งชีวิตของพวกเขาเหล่านั้นต่างเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่เกิดมาภายหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี ค.ศ.1949 ซึ่งถือว่าเป็น “คนรุ่นที่สาม” ของสังคม พวกเขาจะมองเห็นเพียงแต่กระแสความเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลก รวมทั้งวัฒนธรรมตะวันตกที่ไหลบ่าเข้าสู่จีน ศิลปินหนุ่มสาวที่ผ่านการรับรู้ถึงโลกเสรี ในขณะที่สิ่งรอบข้างยังเป็นสังคมนิยม เมื่อสังคมเริ่มมีอิสระทางการแสดงออกและผ่อนคลายแรงกดดันทางการเมือง รวมทั้งความปรารถนาและการแสวงหาสิ่งใหม่ๆ ของศิลปินคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ พวกเขาเหล่านี้มีโอกาสดำเนินงานทางศิลปะได้โดยเสรี ด้วยเพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมที่กลายเป็นกึ่งทุนนิยม ทำให้ผลงานของศิลปินรุ่นใหม่เหล่านี้มีความ “กล้า” และ “มีโอกาส” ในการแสดงออก (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 261)

ยกตัวอย่างงานศิลปะของ หวงกว้างอี้ (王广义: WANG GUANGYI, ค.ศ.1957-) ที่มีเนื้อหาเชิงเสียดสีสังคมที่มีความฟุ้งเฟ้อและความหลงใหลตะวันตกทุนนิยม ทั้งๆที่จีนเป็นประเทศ

คอมมิวนิสต์ ดินค้าแบรนด์เนมชื่อดังจากอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่ถูกนำมาล้อเลียนจึงเป็นสัญลักษณ์ที่ใครๆก็รู้จัก เช่น โคคา-โคล่า เป๊ปซี่ โนเกีย โมโตโรล่า เป็นต้น โดยวิธีดังกล่าวเป็นการนำภาพแนวการปฏิวัติวัฒนธรรมซึ่งเดิมที่ใช้ในการปลุกระดมมวลชน แต่หวางกว้างอี้ใช้เป็นการต่อต้านแบรนด์เนมชื่อดังจากตะวันตกได้อย่างแยบยล (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 277-278)

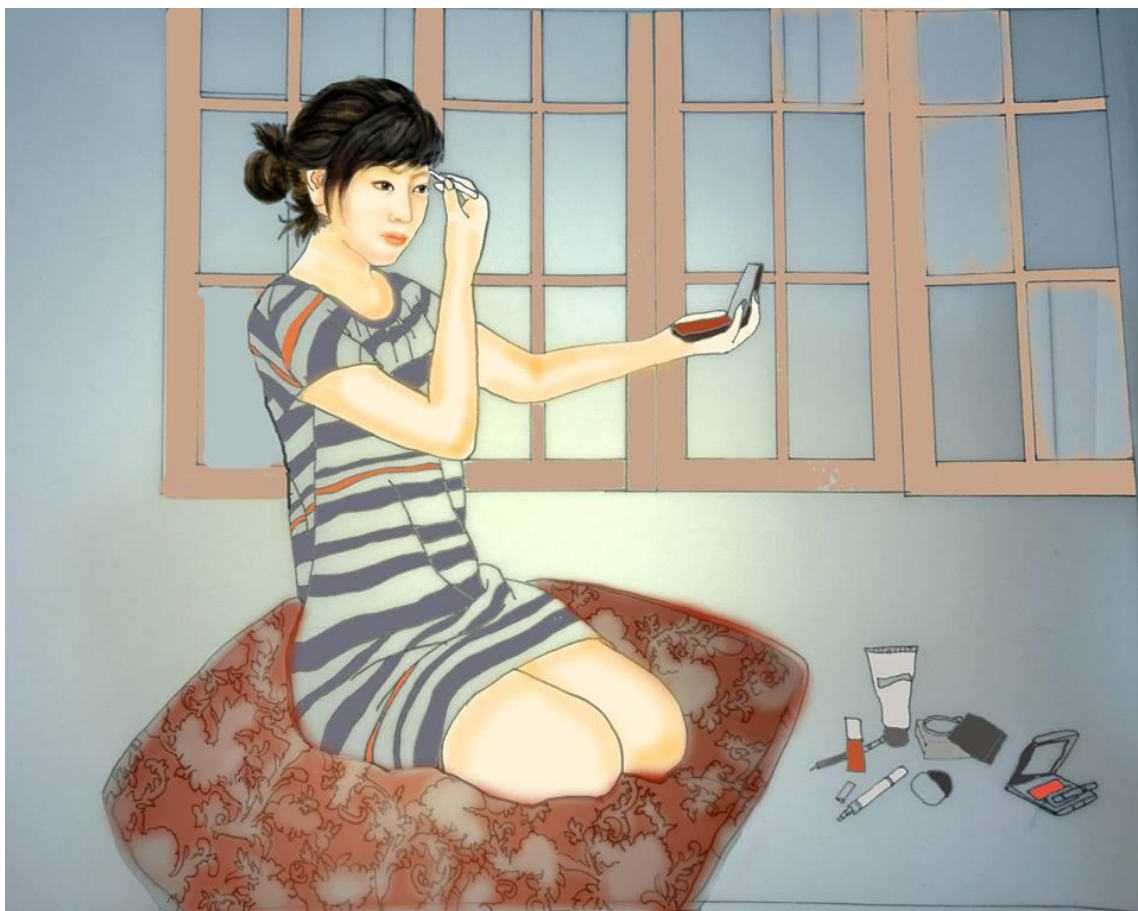
โคคา-โคล่า โดย หวางกว้างอี้ สีสันมันบนผ้าใบ

โมโตโรลา โดย หวางกวางอี สีน้ามันบนผ้าใบ

ภาพที่ 1 เมื่งห้วนเหนียนหัว หรือ ความฝันวัยเยาว์ (梦幻年华) 120cm x 120cm

ภาพที่ 2 จวง หรือ การแต่งหน้า (妆) 120cm x 80cm

ภาพที่ 3 โทวซื้อเงินชู หรือ ยามเช้าในเมือง (都市晨曲) 120cm x 120cm

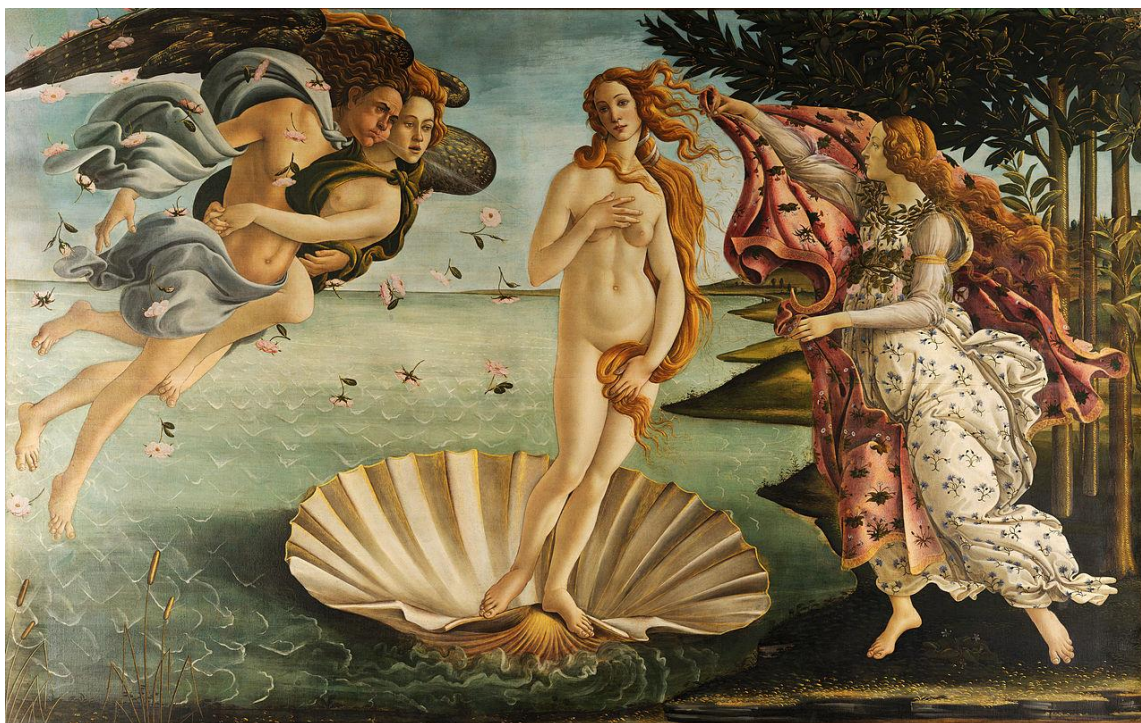
ภาพหญิงสาวที่สวมกางเกงยีนส์ สวมรองเท้าผ้าใบ และยืนกำลังक्रमจักรยานอยู่(ภาพที่ 1) สิ่งของทั้งสามอย่างนี้ล้วนแต่มีต้นกำเนิดมาจากตะวันตก รวมทั้งจากที่เราจะเห็นหุ่นสามคนกำลังสวมเสื้อผ้าที่ดูแล้วนึกถึงการแต่งตัวสไตล์ตะวันตก และตัวหนังสือภาษาอังกฤษที่เขียนว่า “Fashion Wardrobe” ที่แปลว่า ตู้เสื้อผ้า และภาพหญิงสาวที่กำลังนั่งแต่งหน้าพร้อมกับเครื่องสำอางที่กระจัดกระจาย(ภาพที่ 2) ก็ถือว่าเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง ทั้งนี้แฟชั่นเกิดขึ้นเมื่อเริ่มมีเครื่องจักรเข้ามาเกี่ยวข้องในการตัดเย็บ หรือ จักรเย็บผ้า และมีโลกเข้าสู่ระบบทุนนิยม มีห้างสรรพสินค้า มีการผลิตเสื้อผ้าออกมาในรูปแบบจำนวนมาก ขนาดเดียวกัน ราคาเดียวกัน ทำให้อุตสาหกรรมแฟชั่นเริ่มต้นอย่างแท้จริง อีกทั้งอุตสาหกรรมแฟชั่นยังได้รับอิทธิพลจาก การสื่อสารที่มีการพัฒนาขึ้นพร้อมๆกัน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อวิทยุ โทรทัศน์ จนถึงยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามในยุคเริ่มแรกของ อุตสาหกรรมแฟชั่นนั้นเริ่มที่ฝั่งยุโรป ต่อมาที่ฝั่งอเมริกา และเข้าสู่จีนในยุคของเด็งเสี่ยวผิง และภาพหญิงสาวสองคนกำลังเล่น โรลเลอร์เบลด(Rollerblade)(ภาพที่3) ซึ่งโรลเลอร์เบลดนั้นสันนิษฐานว่ามีต้นกำเนิดมาจากฝรั่งเศส และเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา และอยู่ในประเภทกีฬา Extreme

ภาพวาดทั้งสามภาพนี้จะเห็นได้ชัดว่าเสื้อผ้าของหญิงสาวเมื่อดูแล้วจะให้ความรู้สึกที่หลุดออกไปจากความเป็นจีนอย่างสิ้นเชิง โดยเสื้อผ้าและสิ่งของเหล่านั้นอาจจะมาจากการนำเข้าสินค้าจากตะวันตก เนื่องจากที่ประเทศจีนนำระบบตลาดเสรีของทุนนิยมมาประยุกต์ใช้ ทำให้ในช่วงนั้นจึงมีกระแสทั้งต่อต้านและยอมรับสินค้าแบรนด์เนมจากประเทศตะวันตก

ภาพชุดที่ 2 ชุดภาพหญิงสาวเปลือยกาย

ภาพที่ 1 “ตำนานฤดูใบไม้ผลิ” (Allegory of Spring or Primavera) (Botticelli, 1478)

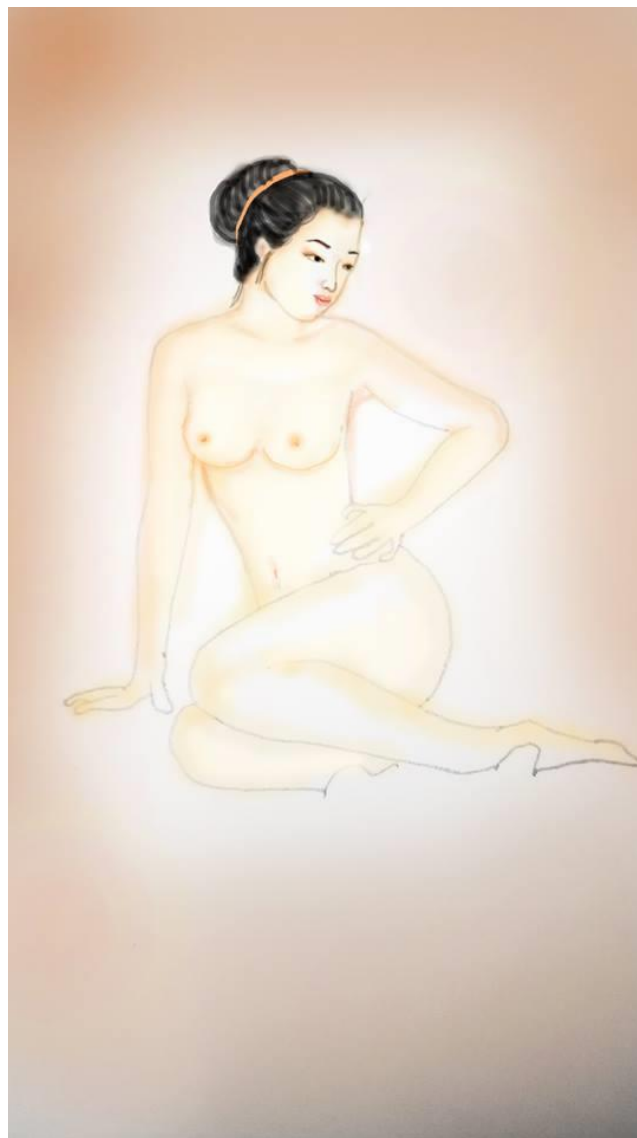
ภาพที่ 2 “กำเนิดของวีนิส” (The Birth of Venus) (Botticelli, 1486)

การวาดภาพหญิงเปลือย หรือที่เรียกกันว่า “ภาพนู้ด” (Nude) แทบจะไม่ใคร่ปรากฏให้เห็นมากนักในวงการศิลปะของจีน สาเหตุสำคัญนั้นมาจากคตินิยมและจารีตประเพณีของวัฒนธรรมจีนที่แฝงอยู่ในจิตรกรรมจีนประเพณี จิตรกรรมจีนในสมัยโบราณจึงไม่ให้ความสำคัญต่อการวาดภาพเปลือย ดังเช่นที่นิยมปฏิบัติกันในวงการตะวันตก (ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 247)

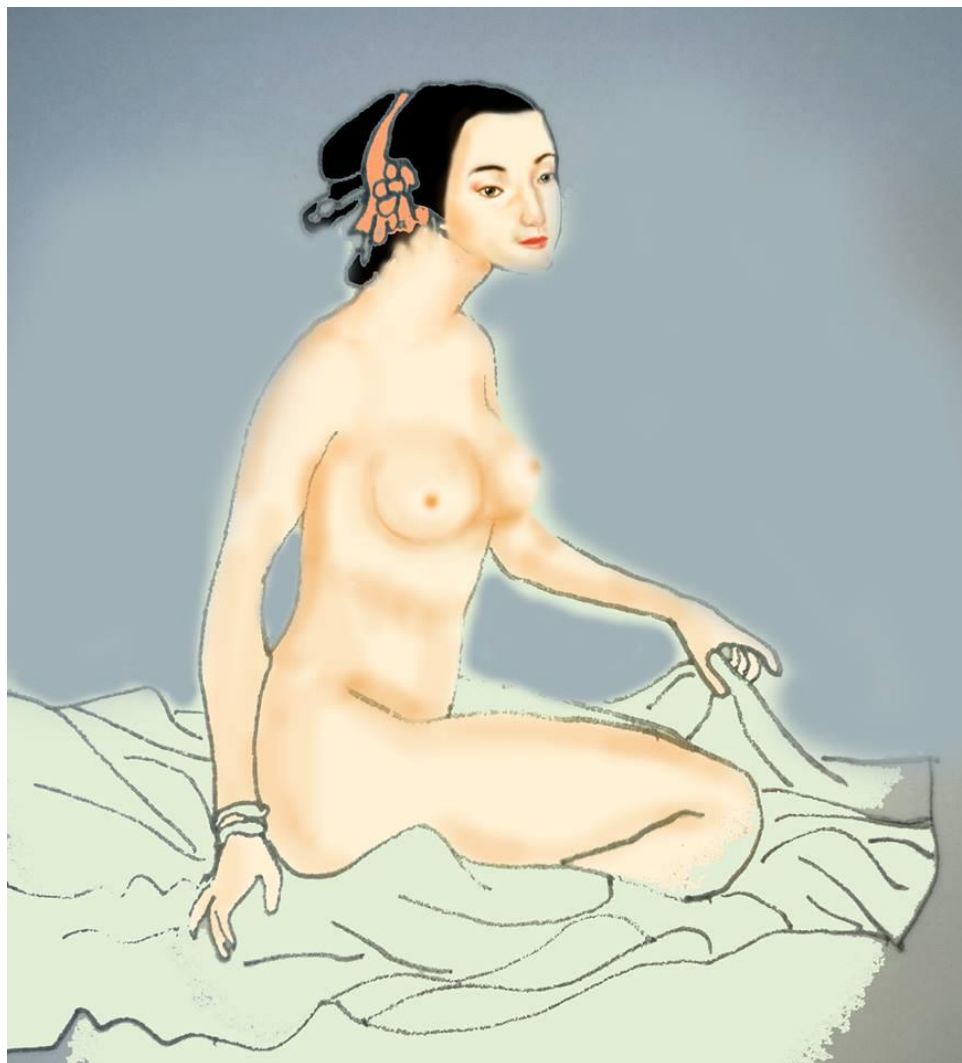
ในตะวันตกความนิยมในการสร้างรูปประติมากรรมสตรีเปลือยในศิลปะกรีกเริ่มมีขึ้นเมื่อประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตกาล เมื่ออาณาจักรโรมันล่มสลายลง และคริสต์ศาสนาเริ่มมีอิทธิพลในทวีปยุโรป จึงทำให้การสร้างรูปมนุษย์เปลือยตามคติกรีกและโรมันหยุดชะงักลงตลอดยุคกลางของยุโรป เนื่องจากชาวคริสเตียนถือว่าการเปลือยกายเป็นบาป จากนั้นจึงเริ่มมีการสร้างรูปมนุษย์เปลือยขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่งในสมัยเรอเนซองส์ (Renaissance) (กฤษณา หงษ์อุเทน: ออนไลน์) ยกตัวอย่างภาพเปลือยที่งดงามที่สุดเท่าที่ปรากฏมาในวงการจิตรกรรมสมัยนั้น คือภาพ “ตำนานฤดู

ไบไม่ผลิ” (Allegory of Spring or Primavera)(ภาพที่ 1) วาดขึ้นใน ค.ศ. 1478 และภาพ “กำเนิดของ
วีนิัส” (The Birth of Venus)(ภาพที่2) วาดใน ค.ศ. 1486 ภาพทั้งสองมีเป้าหมายในการแสดงออกชัดเจน
แสดงความเป็นนัยถึงความบริสุทธิ์และความจริงใจในดวงวิญญาณอันเปลือยเปล่าของมนุษยชาติ(กำจร
สุนพงษ์ศรี, 2551: 185-186)

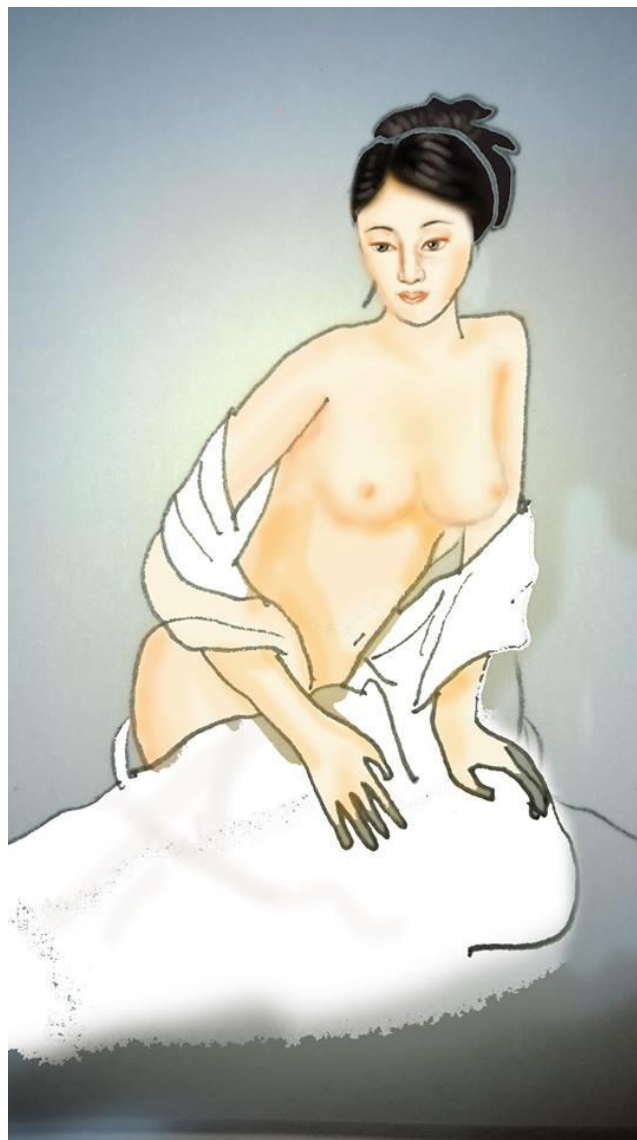
สำหรับวงการศิลปะจีนร่วมสมัยในปัจจุบันหลังจากปี ค.ศ. 1976 เป็นต้นมาก็เริ่มปรากฏความ
นิยมในการวาดภาพเปลือยมากขึ้น ศิลปินจีนในปัจจุบันมีอยู่หลายคนที่ให้ความนิยมและพยายาม
สร้างสรรค์ภาพเปลือย นิทรรศการจิตรกรรมภาพเปลือย ในยุคนั้นมีการก่อตั้ง “สถาบันวิจัยค้นคว้า
จิตรกรรมสีน้ำมัน (OPRA)” ในปี ค.ศ.1979 ต่อมาในปี ค.ศ. 1988 มีการจัด “นิทรรศการจิตรกรรมภาพ
เปลือยสีน้ำมันของจีน” ครั้งแรกที่กรุงปักกิ่ง ทำให้เกิดการยอมรับศิลปะภาพเปลือยในจีนแผ่นดินใหญ่
(ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล, 2552: 247-249)

ภาพที่ 1 ชุดภาพร่างกายมนุษย์ (人体系列) 120cm x 80cm

ภาพที่ 2 ชุดภาพร่างกายมนุษย์(人体系列) 120cm x 80cm

ภาพที่ 3 ชุดภาพร่างกายมนุษย์ (人体系列) 120cm x 80cm

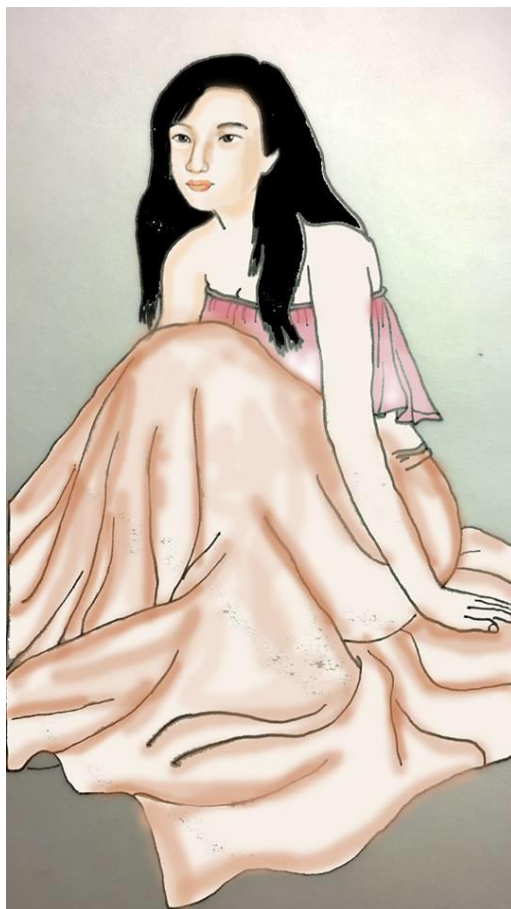

ภาพที่ 4 ชุดภาพร่างกายมนุษย์ (人体系列) 120cm x 80cm

ภาพหญิงสาวเปลือยหึ่งสี่ภาพ ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในด้านการใช้น้ำมันและการวาด สักส่วนกายวิภาคของคน จากประวัติของซุซิงเจอะ เกิดในปี ค.ศ. 1980 ที่กรุงปักกิ่ง จบการศึกษาปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยศิลปกรรมจีน ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่สำคัญและมีบทบาทอย่างสูงต่อวงการศิลปะของจีนในช่วงนั้น และคาดว่าศิลปินจะได้รับอิทธิพลการวาดภาพเปลือยสีน้ำมันมาจากเหตุการณ์ในยุคและเมืองที่ศิลปินท่านนี้เกิด ซึ่งเป็นยุคที่จิตรกรรมภาพเปลือยเป็นที่ยอมรับในหมู่ประชาชนโดยทั่วไป

ภาพชุดที่ 3 ชุดภาพหญิงสาวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสดใสและความมั่นใจ หลุดออกจากกรอบธรรมเนียมประเพณีชาวจีน

ผู้หญิงจีนแต่ก่อนนั้นถูกเหยียดลงให้ต่ำต้อยโดยเปรียบให้เป็น “สัว่ม” ซึ่งมีแต่จะส่งกลิ่นเหม็นให้อับอายขายหน้าชาวบ้าน เรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงจีนที่อยู่ในสังคมและวัฒนธรรมจีนเป็นที่รู้ๆอยู่ทั่วกันว่า แต่ก่อนนั้นธรรมชาติของผู้หญิงจีนมีสถานภาพต่ำต้อยยิ่งนัก และผู้หญิงจีนต้องสงบเสงี่ยม จี้อาย เก็บเนื้อเก็บตัว ไม่มีปากเสียง ครั้นเมื่อผู้หญิงจีนเข้าร่วมขบวนการของกองทัพปลดแอก โดยมีหลักสำคัญคือ แบ่งที่ดินให้หญิงชายอย่างเสมอภาค และไม่เห็นด้วยกับลัทธิขงจื้อ และในที่สุดก็สามารถปฏิวัติเข้าสู่สังคมใหม่ในทิศทางการชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์ จึงได้รับการยกย่องสรรเสริญจากซีกโลกตะวันตก จากนั้นเป็นต้นมาผู้หญิงจีนมีสิทธิเสมอภาคกับผู้ชาย มีบทบาททางการเมืองและกิจกรรมทางสังคมทัดเทียมกับผู้ชาย (ปราณี วงศ์เทศ, 2535: 87-89) สอดคล้องกับลัทธิเฟมินิสต์ (ลัทธิให้ความสำคัญเสมอภาคแก่ผู้หญิงเท่ากับผู้ชาย) เป็นคำที่เสนอโดยนักวิชาการในโลกตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ความเคลื่อนไหวของลัทธิเฟมินิสต์ได้ปรากฏผลด้านการแสดงออกทางศิลปะอย่างชัดเจน ดังที่มีกระแสการเคลื่อนไหวของ “ศิลปะเฟมินิสต์(Feminist Art Movement)”เกิดขึ้นตามความคิดของลัทธิเฟมินิสต์ ในผลงานศิลปะสร้างสรรค์ของศิลปินหญิงหลายคนสืบเนื่องมาจนปัจจุบัน”(เลิศศิริร์ บวรกิตติ, 2547) ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าผลงานของซุซิงเจอะ จะเน้นและให้ความสำคัญกับผู้หญิงที่อยู่ในวัยรุ่น มีความสดใส เบิกบาน และความเป็นสมัยใหม่รวมอยู่ในงานของเขา

ภาพที่ 1 ชุดภาพหญิงสาว (青春系列) 120cm x 40cm

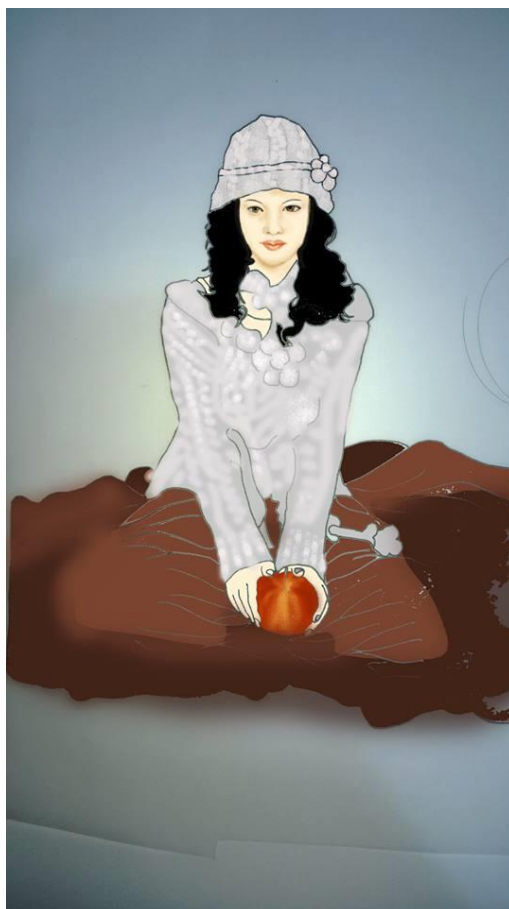
ภาพหญิงสาวใบหน้ามีความสุขในชุดสีชมพูผ้าพลิ้วเป็นเส้นคลื่น ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวซ่าๆ
 สุภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เข้ายวนความเป็นหญิง (เทียนชัย ตั้งพรประเสริฐ 16:2535) กำลังวาง
 อิริยาบถนั่งชันเข่า มือยันพื้น รอยยับของกระโปรงได้รับการจัดวางให้อยู่ในสภาพสวยงามคล้าย
 ประติมากรรม โบราณของตะวันตก เสื้อเกาะอกพลิ้วที่เผยให้เห็นผิวมากกว่าการแต่งกายของหญิงสาว
 จีน โบราณที่ต้องปกปิดให้มิดชิด ทรงผมของเธอปล่อยยาวแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากทรงผม
 ประเพณีดั้งเดิมของจีน

ภาพที่ 2 ชุดภาพหญิงสาว (青春系列) 120cm x 40cm

ภาพหญิงสาวนั่งเอียงคอ ปล่อยมืออย่างผ่อนคลายไว้ด้านหลัง ที่แสดงให้เห็นถึงการเปิดเผย ผมซอຍສັ້ນทำให้ดูมีบุคลิกท่าทางมั่นใจ ที่ต่างจากหญิงสาวจีนโบราณที่ต้องมวยผม เนื่องมาจากความเลื่อมใสศรัทธาเขียนหรือเทพยดา ดังนั้นรูปแบบทรงผมของสตรีในราชสำนักจะเลียนแบบคิ้วแปลงทรงผมจากภาพวาดเทพยดาในสมัยนั้น และเสื้อผ้าเดี๋ยวลวมๆ โชว์ให้เห็นไหล่และหน้าท้อง และกระโปรงยาวพลิ้ว แสดงถึงความพลิ้วไหว มีอิสระ การแต่งกายของหญิงสาวในภาพที่หนึ่งและภาพที่สอง รูปแบบเสื้อผ้ามีความคล้ายคลึงกับกรีกในยุค New kingdom ที่ผู้หญิงจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสั้นๆ เอลอย ทรงหลวมๆสบาย การแต่งกายจึงมีความสมดุลและง่าย ๆ เกี่ยวกับการทิ้งตัว และเรื่องเส้น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ในการจัดให้เหมาะสมกลมกลืนกับความงามของรูปร่าง

(<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/>, 2012: ออนไลน์)

ภาพที่ 3 คำอวยพรในคืนสวัสดิภาพ (平安夜的祝福) 140cm x 80cm

ภาพหญิงสาวที่มีผมลอนยาวประป่าตามแบบฉบับผมม้วนลอนของชาวตะวันตก ในมือของเธอถือแอปเปิล ซึ่งเป็นผลไม้ที่ชาวคริสต์เรียกว่า “Fruit of Knowledge” หรือ "ผลไม้แห่งปัญญา" ศิลปินอาจจะต้องการสื่อถึงหญิงสาวสมัยใหม่ที่มีการศึกษาและมีความรู้ ขัดกับผู้หญิงจีนในสมัยก่อนยุคสาธารณรัฐ ที่ไม่มีความรู้ เนื่องจากถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการเรียนรู้ สืบเนื่องมาจากลัทธิของ “ขงจื้อ” เป็นผู้วางรากฐานต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและความคิดของชาวจีนเป็นอย่างมาก ในสมัยราชวงศ์โจว

สรุปผลการวิจัย

ในยุคสมัยที่ ชูย จิง เจอะ เกิดและเติบโตเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในประเทศจีน ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของวงการศิลปะจีนใหม่ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 กลายเป็นจุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลงของคำว่า ศิลปะจีนร่วมสมัย (Contemporary Chinese Art) ในวงการศิลปะนั้น ชูย จิง เจอะ ถือว่าเป็นศิลปินรุ่นใหม่ ที่เป็นคนรุ่นที่สามของสังคม ที่อยู่ในช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมาและผ่านการรับรู้ถึงโลกเสรี แต่อย่างไรก็ตาม ภาพวาดของศิลปินท่านนี้ก็ยังคงมีความเป็นจีน สะท้อนเอกลักษณ์ของความเป็นจีนผ่านผลงานของเขา ส่วนศิลปินที่

เราสามารถสรุปได้ว่า ผลงานของ ชูย จิง เจอะ ที่นำมาวิจัยเป็นผลงานที่มีความเป็นสมัยใหม่ และได้รับอิทธิพลจากตะวันตกอย่างเห็นได้ชัด สามารถเห็นภาพวาดสีน้ำมัน และภาพวาดพู่กันนั้น ประกอบไปด้วยภาษาและแนวความคิด วัฒนธรรม และปัจจุบันรวมไว้ด้วยกัน กลายเป็นทัศนะวิสัยทางศิลปะของชูยจิงเจ้อ และยังมีภาพพรรณนาถึงหนุ่มสาวสมัยนี้หรือไมก็นักศึกษา ขณะเดียวกันที่ศิลปินควักลินไธของวัยหนุ่มสาว เขายังแสดงถึงจิตใจของบุคคลในโลก วัยหนุ่มสาวเป็นสิ่งดีงาม แต่ในขณะเดียวกันวัยหนุ่มสาวก็มีความกังวล ใจร้อน ใจไม่สุข ใฝ่ปรารถนา หรือแม้กระทั่งหวาดกลัว และผลงานภาพเปลือยของหญิงสาว ที่เพิ่งจะได้รับการยอมรับจากสังคมจีน เมื่อล่วงเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 20 ทำให้ผลงานของเขาแสดงออกอย่างชัดเจนว่ามีอิทธิพลมาจากตะวันตก

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ปิยะแสง จันทวงศ์ไพศาล. ศิลปะจีนสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

กำจร สุนทรพงษ์ศรี. ประวัติศาสตร์ศิลปะจีน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536

กำจร สุนทรพงษ์ศรี. ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

ชะลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2553.

สิทธิพล เครือรัฐติกาล. ประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : มติชน, 2555.

บุญเลิศ บุตรขาว. กายวิภาค. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2544.

ภาษาต่างประเทศ

贾德江. 催景哲工笔人物精选. 北京 : 北京工艺美术出版社, 2010.